Zaaknummer: 0098271397/0098271473
Documentnummer: 0098757318

gemeente Weststellingwerf

Raadsvoorstel

ALGEMENE GEGEVENS	
Agendapunt	Najaarsnota 2025 en Programmabegroting 2026-2029
Portefeuillehouder	Roelof Theun Hoen
Griffier	0561-691**220**
BIJLAGEN	
Aantal bijlagen	3
Begrotingswijziging	Ja
Stukken ter inzage	Nee

ONDERWERP

Najaarsnota 2025 en Programmabegroting 2026-2029

REDEN VOORSTEL

☒ Kaderstellen
☐ Controleren
☒ Budget autoriseren
☐ Consulteren

B&W STELT DE RAAD VOOR OM

a. De najaarsnota 2025 met daarin de stand van het lopende begrotingsjaar inclusief de bijbehorende 8e begrotingswijziging 2025 vast te stellen;
b. De programmabegroting 2026 inclusief investeringskredieten vast te stellen en kennis te nemen van de meerjarenraming 2027-2029;
c. De subsidieplafonds voor het jaar 2025 vast te stellen zoals opgenomen in najaarsnota 2025 en voor het jaar 2026 zoals opgenomen in bijlage 2 bij de begroting.

BIJLAGEN (worden meegezonden)

1. Najaarsnota 2025 (0098759578)
2. 8e Begrotingswijziging 2025 (0098759329)
3. Programmabegroting 2026-2029 (0098759562)

Aan de gemeenteraad

INLEIDING
De najaarsnota is de tweede tussenrapportage van dit lopende begrotingsjaar. De eerste, de voorjaarsnota 2025 is behandeld in de raad van 30 juni 2025. In de najaarsnota staat de stand van zaken van de uitgaven en inkomsten van de gemeente in 2025. Het is een rapportage op afwijkingen. Als er geen afwijkingen in een programma zijn geconstateerd, dan wordt dit programma niet weergegeven. Daarnaast wordt een prognose gedaan van het rekeningresultaat 2025.

In de Programmabegroting 2026-2029 staan de plannen die de gemeente voor de komende jaren heeft (wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen), wat die plannen kosten en welke inkomsten de gemeente verwacht. In de programmabegroting is het meerjarige beeld van de gemeente Weststellingwerf uitgewerkt. Voor 15 november aanstaande moet de gemeente een vastgestelde begroting aanleveren bij de toezichthouder (Provincie Fryslân).

ARGUMENTEN

a. *De najaarsnota 2025 met daarin de stand van het lopende begrotingsjaar inclusief de bijbehorende 8e begrotingswijziging 2025 vast te stellen;*

Het begrotingssaldo van 2025 is na de verwerking van de voorjaarsnota en alle overige begrotingswijzigingen die door de raad zijn vastgesteld momenteel € 835.600. De financiële wijzigingen van de najaarsnota geven een positief resultaat van € 2.050.635 waardoor het geactualiseerde saldo van de begroting 2025, inclusief de najaarsnota, uitkomt op bijna € 2,9 miljoen (positief). Wij stellen voor om in het kader van realistisch begroten, hiervan € 2,5 miljoen in de algemene reserve te storten. Er resteert dan een positief begrotingssaldo van € 386.235.

De prognose laat zien dat we in 2025 meer baten ontvangen dan de lasten die we hebben. Dit wordt met name veroorzaakt door incidentele mee- en tegenvallers. De belangrijkste aanpassingen zijn: de uitkomst van de meicirculaire 2025, compensatie verliezen jeugdzorg 2023 en 2024, vrijval van stelposten, vrijval kapitaallasten, meer baten vergunningen bouw, vergoeding voor doorstroomlocatie statushouders, een nadeel voor de overhead en een nadeel op het gebied van participatie. Door nu een deel toe te voegen aan de algemene reserve houden we de begroting helder en voorkomen we dat incidentele voordelen de financiële ruimte rooskleuriger doen lijken dan deze in werkelijkheid is. Daarnaast ramen we op deze manier realistisch. Bijgevoegd is de 8e begrotingswijziging 2025. Wijzigingen in het huidige begrotingsjaar moeten door u worden vastgesteld.

b. *De programmabegroting 2026 inclusief investeringskredieten vast te stellen en kennis te nemen van de meerjarenraming 2027-2029;*

Met deze begroting kunnen wij, anders dan in de afgelopen twee jaren, weer een structureel sluitend financieel beeld presenteren. Ook meerjarig sluit de begroting. Dit resultaat is mede doordat er vanuit het Rijk alsnog aanvullende middelen beschikbaar zijn gesteld. De eerder ingezette lobby heeft hier zijn werk gedaan. Een deel van de aanvullende middelen is structureel, maar het grootste deel betreft incidentele bijdragen. Daarmee worden de financiële knelpunten niet opgelost, maar vooruitgeschoven: het zogenoemde ‘ravijn’ is minder diep geworden en verschuift naar 2028. Daarnaast hebben wij het project *'Ombuigingen 2026 en verder'* uitgevoerd. Door vanuit dat project een aantal grotendeels technische maatregelen door te voeren is ruim € 1,6 miljoen omgebogen. Deze combinatie van extra rijksmiddelen en eigen ingrepen maakt dat wij op dit moment een sluitende meerjarenbegroting kunnen presenteren.

Na verwerking van de kadernota 2026-2029, de meicirculaire 2025 en enkele technische mutaties om de exploitatie te actualiseren, is de meerjarenbegroting weer structureel sluitend. In 2026 is een positief begrotingssaldo van € 1,1 miljoen, 2027 € 1,6 miljoen, 2028 € 0,6 miljoen en 2029 € 0,9 miljoen. Hiermee voldoet onze programmabegroting aan de eisen van onze financieel toezichthouder, Provincie Fryslân. De eerste jaarschijf (het jaar 2026) is structureel en reëel in evenwicht. Bij de vaststelling van de programmabegroting stelt de gemeenteraad tevens de investeringskredieten van het begrotingsjaar 2026 vast, de meerjarenraming is ter kennisname.

c. *De subsidieplafonds voor het jaar 2025 vast te stellen zoals opgenomen in najaarsnota 2025 en voor het jaar 2026 zoals opgenomen in bijlage 2 bij de begroting.*

De gemeenteraad stelt de plafonds van de begrotingssubsidies vast. Begrotingssubsidies zijn subsidies aan de preferente instellingen en organisaties. Bij de voorjaarsnota 2025 zijn er een aantal subsidies verhoogd, hiervoor is het nog nodig dat het plafond 2025 gewijzigd wordt vastgesteld. De subsidieplafonds 2026 zijn opgenomen in bijlage 2 van de Programmabegroting.

KANTTEKENINGEN

Onzekerheden en risico's in de toekomst

Ondanks dit positieve beeld voor de komende jaren zijn er belangrijke onzekerheden. Doordat het Rijk grotendeels incidentele middelen beschikbaar stelt, is onduidelijk of de inkomsten op langere termijn – met name uit het gemeentefonds – voldoende blijven om onze taken uit te voeren. Een belangrijk deel van de extra middelen hangt bovendien samen met de hervormingsagenda jeugd. Gemeenten krijgen hierdoor in 2026 en 2027 tijdelijk verlichting. Vanaf 2028 moeten de volledige besparingen echter alsnog worden gerealiseerd. Het Rijk gaat er daarnaast vanuit dat maatregelen, zoals strengere regels voor de duur van trajecten en mogelijke eigen bijdragen, nog meer besparingen opleveren. Gemeenten en de VNG plaatsen daar vraagtekens bij. Ook geldt dat de middelen voor jeugdzorg niet voldoende worden geïndexeerd, terwijl de kosten naar verwachting blijven stijgen. Deze risico’s, samen met de ontwikkelingen die wij eerder in de Kadernota 2026 hebben benoemd, blijven nadrukkelijk aanwezig.

Specifieke uitkeringen

Het demissionaire kabinet had als doel het aantal specifieke uitkeringen (SPUK’s) terug te brengen en meer middelen via de algemene uitkering beschikbaar te stellen. Dit zou een besparing (10%) opleveren, maar de gemeenten zouden niet direct gekort worden. In de praktijk blijkt dit anders uit te pakken. Niet alle specifieke uitkeringen kunnen worden omgezet en op een aantal SPUK’s wordt alsnog een korting van 10% toegepast. Bovendien is voor enkele specifieke uitkeringen nog onduidelijk wat de toekomst brengt. Twee van onze grootste SPUK’s lijken weliswaar over te gaan naar de algemene uitkering, maar ook hier geldt een korting van 10%. Dit vormt een extra risico binnen onze meerjarenbegroting.

Een realistisch beeld veranderlijke tijden

Deze begroting is opgesteld op basis van de gegevens en inzichten die op dit moment beschikbaar zijn. Daarmee ontstaat een realistisch financieel beeld voor het komende jaar en de jaren daarna. Tegelijkertijd bevinden we ons in een periode waarin omstandigheden snel kunnen veranderen. Wij volgen deze ontwikkelingen nauwgezet, met als doel de financiële positie van de gemeente stevig te houden en tijdig in te spelen op nieuwe uitdagingen. Via de gebruikelijke planning- en controlcyclus wordt u hierover steeds geïnformeerd.

AANPAK/UITVOERING

Wanneer	Wat
Do 25 september 2025	Publiceren Najaarsnota en Begroting
Ma 13 oktober 2025	Informatiemarkt Najaarsnota en Begroting
Ma 3 november 2025	Raadsbehandeling Najaarsnota en Begroting

COMMUNICATIE
De najaarsnota 2025 en de programmabegroting 2026-2029 worden donderdag 25 september digitaal aangeboden aan de leden van de gemeenteraad. Ook wordt er een persbericht en de begroting 2026 in één oogopslag gepubliceerd. De najaarsnota en begroting worden online gepubliceerd via de begrotingsapp https://weststellingwerf.begrotingsapp.nl.

KOSTEN, OPBRENGSTEN EN DEKKING
Zie de najaarsnota 2025 en de programmabegroting 2026-2029.

Burgemeester en Wethouders van Weststellingwerf,
de secretaris, de burgemeester,
MUTTER VAN DER GRAAF

Zaaknummer: 0098271397/0098271473

De raad van de gemeente Weststellingwerf;
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders;

b e s l u i t

a. De najaarsnota 2025 met daarin de stand van het lopende begrotingsjaar inclusief de bijbehorende 8e begrotingswijziging 2025 vast te stellen;
b. De programmabegroting 2026 inclusief investeringskredieten vast te stellen en kennis te nemen van de meerjarenraming 2027-2029;
c. De subsidieplafonds voor het jaar 2025 vast te stellen zoals opgenomen in najaarsnota 2025 en voor het jaar 2026 zoals opgenomen in bijlage 2 bij de begroting.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 3 november 2025,
de griffier, de voorzitter,